

Asia: VN/11426/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista

Työvoimapula-alojen määrittelyn metodi

Metodilla, josta kerrotaan muistiossa, saadaan määriteltyä yhdeksän ammattialan listaus valtakunnallisista työvoimapula-aloista. Listaus ei paljoo poikkea hallituksen esityksen liitteenä olleesta ensimmäisestä luonnoksesta. Onko metodi hyvä ja kattava valtakunnallisten työvoimapula-alojen määrittämiseksi?

Ei

Muuta lausuttavaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Startup Refugees kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston asetuksesta valtakunnallisista työvoimapula-aloista.

Toimimme työelämä- ja yrittäjyysverkostona, joka tukee Suomeen muuttaneiden nopeaa työllistymistä ja yhteiskuntaan kiinnittymistä. Lausuntomme perustuu käytännön työhön kymmenien eri alojen työnantajien sekä tuhansien työnhakijoiden kanssa.

Pidämme hyvänä tavoitteena työntekijän oleskeluluvan haltijoiden työnteko-oikeuden laajentamista työvoimapula-aloille. Haluamme kuitenkin korostaa, että ensisijaisesti keskiössä tulisi olla mahdollisuus ihmisten nopeaan ja joustavaan työllistymiseen, ei yksittäisten listojen tarkkaan hallintaan. Työmarkkinat muuttuvat nopeasti, ja sääntelyn olisi hyvä olla mahdollisimman laajaa, ennakoivaa ja joustavaa, ei vain reaktiivista.

Jos jonkinlainen työvoimapula-alojen lista on välttämätön, sen on oltava mahdollisimman laava ja salliva. Lista ei saa muodostua portinvartijaksi, joka estää työllistymistä tai hidastaa oleskeluluvan haltijoiden siirtymistä työelämään. Painopisteen on oltava siinä, että työpaikkoja täytetään ja

ihmiset pääsevät kiinni työelämään; ei siinä, että muokataan rajattua listaa alati muuttuvissa työmarkkinaolosuhteissa.

Työntekijöiden oleskelulupiin liittyvän työnteko-oikeuden on hyvä kattaa mahdollisimman laaja joukko työvoimapula-aloja. Vielä parempaa olisi, jos työnteko-oikeus voitaisiin antaa yleisesti ilman ala- tai listakohtaisia rajoituksia, kunhan työnantajalla on aito tarve ja työehtoja noudatetaan. Byrokratian keventäminen helpottaa paitsi työntekijöitä, myös työnantajia, joilla ei aina ole mahdollisuutta tai osaamista navigoida nopeasti muuttuvassa lupaviidakossa.

Näemme päivittäin, kuinka merkittävä vaikutus työllistymisellä on kotoutumiseen, kielitaitoon, itseluottamukseen ja yhteiskuntaan kuulumiseen. Tärkeintä on mahdollistaa nopea pääsy työmarkkinoille eikä jäädä kiinni siihen, osuuko työ juuri sillä hetkellä virallisesti listattuun alaan.

Kannatamme työnteko-oikeuden laajentamista ja mahdollisimman laajaa soveltamista. Tärkeintä on, että ihmiset voivat liikkua ja työllistyä siellä, missä osaamiselle ja työhalulle on tarvetta. Mikäli asetuksen valmistelussa halutaan sisällyttää lisää käytännönläheisiä työvoimapula-aloja, suosittelemme erityisesti varhaiskasvatusalaa, logistiikka- ja kuljetusalaa, ravintola- ja siivouspalveluita, rakennusaputyötä, teollisuuden perustuotantotehtäviä sekä vanhus- ja hoivapalveluita. Näillä aloilla on toistuvaa työvoimapulaa, ja ne tarjoavat konkreettisia työllistymismahdollisuuksia monille Suomeen muuttaneille henkilöille.

Manai Aicha
Phoenix ry / Startup Refugees